

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 54 - Raná péče

- Služba je poskytována terénní formou, popř. doplněná ambulantní formou služby. Je poskytována rodině s dítětem ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.
- Služba poskytuje základní sociální poradenství a odpovídající péči doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba podporuje rodinu při pochopení potřeb dítěte a s nimi souvisejících potřeb dalších členů rodiny, nastavení a zajištění péče včetně zajištění podmínek pro zvládání a podporu rozvoje dítěte v domácím prostředí.
- Služba spolupracuje s lékaři, sociálními pracovníky obcí, dalšími institucemi, poskytovateli sociálních služeb a odborníky dle druhu postižení a specifických potřeb dítěte a rodiny tak, aby informace o službě a podpora služby byla dostupná pro všechny cílové skupiny dětí se zdravotním postižením a jejich pečující osoby.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
Rodina se orientuje v situaci	Základní stabilizace rodiny, orientace v nepříznivé sociální situaci	Znalost zdravotního stavu dítěte	Porozumět nepříznivé situaci, znát specifika zdravotního stavu a diagnózy dítěte, orientovat se v problematice postižení a rehabilitace	Podpora a provázení rodiny Poradenský rozhovor Krizová intervence Informace o kompenzačních pomůckách Informace o perspektivách do budoucna, literatura, vzdělávání
		Porozumění možným dopadům na život rodiny	Uvědomit si možnost dopadů na dosavadní zvyky a fungování rodiny a hledat vlastní vnitřní zdroje pro zvládnutí těchto dopadů, mít o koho se opřít	Podpora pro zvládnutí nové situace tak, aby byly dopady co nejmenší (volný čas, činnosti) Podpora samostatnosti rodiny a důvěry ve vlastní schopnosti
		Znalost rozsahu péče, kterou dítě bude potřebovat	Znát rozsah a typy odborných služeb	Informace a pomoc při výběru odborných služeb a pracovišť Zprostředkování kontaktu Doprovod
		Znalost časové a finanční náročnosti péče o dítě	Znát rámcový čas, potřebný pro rozvoj dítěte a minimální rozsah finanční zátěže	Informace o běžném rozsahu rehabilitace a místních podmínkách, zátěži spojené s pořízením kompenzačních pomůcek a dalších speciálních potřeb dítěte
Rodina má veškeré kompetence k podpoře vývoje svého dítěte	Podpora a posilování rodičovských kompetencí	Porozumění potřebám dítěte	Přijmout dítě s postižením, znát specifika jeho potřeb a komunikace s dítětem	Podpora intuitivního rodičovství, výchovné poradenství, Podpora kompetencí rodičů s ohledem na rozsah postižení Nácvik dovedností s dítětem
		Porozumění potřebám dalších členů rodiny (sourozenců, prarodičů)	Udržet a posilovat vztahy mezi členy rodiny a komunity	Podpora vztahů mezi členy rodiny a širšího sociálního zázemí, kontakty na jiné rodiny, poskytování informací dalším osobám
Rodina se orientuje v nabídce běžných i speciálních služeb a využívá je	Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	Využívání běžných veřejných služeb	Účast na programech a akcích pro rodiny s dětmi s postižením a na běžných aktivitách	Informace o službách (např. podpůrných skupinách), aktivitách a kulturních akcích pro rodiny a děti, kurzech, mateřských centrech apod.
		Využívání návazných služeb pro odlehčení zátěže rodiny	Znát možnosti a využívat navazujících služeb	Informace o návazných sociálních službách a dalších lokálních službách včetně speciálních a běžných MŠ a ZŠ
Dítě dosáhne maximální možné samostatnosti s ohledem na svůj stav	Nácvik a upevňování sebeobsluhy dítěte	Osobní hygiena dítěte	Zvládání úkonů běžné hygieny	Nácvik zvládání všech úkonů osobní hygieny a péče o tělo Mít informace o kompenzačních pomůckách, které usnadňují/umožňují zvládání hygieny Nastavení vhodných rituálů Podpora výchovných kompetencí rodičů

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
		Oblékání, obouvání	Oblékání a svlékání /nazouvání a zouvání obuvi, popř. s využitím vhodných pomůcek	Manipulace a obsluha speciálních pomůcek vztahujících se k danému postižení Nastavení vhodných rituálů Sdílení dobrých příkladů z praxe, vyzkoušených postupů
		Příjem stravy	Nácvik podávání stravy, polykání a kousání	Nastavení vhodných rituálů při jídle Informace o pomůckách (speciální lžičky apod.) Kontakt na speciality (bobath terapie, orofaciální stimulace apod.)
<i>Dítě se dokáže orientovat a maximálně samostatně pohybovat v domácím i vnějším prostoru</i>	Rozvoj a podpora motoriky	Změna polohy	Změna polohy vleže, lezení, sezení, chůze, udržení rovnováhy	Informace o aktuálních možnostech dítěte vzhledem k jeho vývojové úrovni o vhodných pomůckách (např. polohovací židle)
		Manipulace s předměty	Přemisťování předmětů a manipulace s nimi	Nabídka hraček a činností odpovídajících úrovni, zvláštnostem a specifikám dítěte, vycházející z konkrétních podmínek domácnosti rodiny
		Pohyb ve vlastním prostoru	Orientace a pohyb v domácím prostředí	Nácvik a hry na rozpoznávání domácnosti všemi smysly a pohyb po ní za pomoci vhodných kompenzačních pomůcek
		Pohyb mimo domácnost	Pohyb a orientace v charakteristikách vnějšího okolí, znalost jejich významu	Podpora využití kompenzační pomůcky i mimo domácí prostředí Aktivní poznávání charakteristik Chůze po rovině, schodech apod.
<i>Dítě je sociálně začleněno</i>	Zprostředkování kontaktů dítěte se společenským prostředím	Komunikace	Schopnost dítěte samostatně se vyjádřit	Pomoc rodičům při výběru vhodných komunikačních strategií Vysvětlení jednotlivých způsobů komunikace, jejich užití, podpora při nácviku
		Společenské kontakty	Sociální kontakty dítěte v rodině a s vrstevníky	Podpora vztahů dítěte se sourozenci, širší rodinou a okolím
		Orientace	Orientace dítěte v čase, místě, osobách	Podpora rodičů při nácviku dovedností dítěte orientovat se v běžném prostředí a osobách (deníky fotografie a pojmenování osob a věcí), v čase (deníky, kalendáře dne)
		Využívání běžných veřejných služeb	Účast dítěte na programech pro vrstevníky	Podpora rodičů při vedení dítěte k samostatnosti a sociálnímu začlenění dětí Návštěva aktivit pro děti a pro skupinu vrstevníků (sociální služby, mateřská centra, divadla, kroužky apod.)
	Seberealizace dítěte	Vzdělávání dítěte	Příprava dítěte na zařazení do vhodného typu vzdělávacího zařízení dle aktuální úrovně dítěte	Posouzení vývojové úrovně dítěte Poradenství při výběru vzdělávacího zařízení Domluva podmínek pro zařazení dítěte

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
Dítě se realizuje ve vhodném typu vzdělávacího zařízení a tráví volný čas podle svých přání a potřeb				Sledování dítěte z hlediska úspěšnosti zařazení Koordinace mezi všemi subjekty zapojenými do zařazení dítěte
		Oblíbené činnosti	Dostatečná stimulace dítěte pro seberealizaci při respektu k vývojové úrovni, schopnostem a dovednostem	Podpora rodičů k reálnému náhledu na možnosti dítěte, zároveň k rozvoji jeho potenciálu, který není postižením limitován Informace o možnostech volnočasových aktivit (sportovních, uměleckých apod.)
Rodina umí pečovat o zdraví dítěte	Péče o zdraví dítěte	Rozvoj hybnosti dítěte	Zachování, zvýšení hybnosti	Informace o fyziologickém vývoji dětí Zprostředkování kontaktů na odborníky (neurologie, fyzioterapie, ergoterapie apod.)
		Zajištění bezpečí dítěte	Prevence zranění	Zajištění prevence před zdravotními riziky spojenými s používáním pomůcek (např. uzamčení baterie ve sluchadle, výběr bezpečného materiálu brýlí a dalších pomůcek atd.) Poradenství v oblasti ochranných pomůcek zajišťující bezpečí dítěte, případně jejich zapůjčení Nácvik komunikačních pokynů umožňujících usměrnit chování dítěte vzhledem k jeho bezpečí
		Zdraví dítěte	Znalost rehabilitačních postupů a vhodných vyšetření pro dítě, správné využití kompenzačních pomůcek	Konzultace k výběru odborníků a vhodných vyšetření dle stavu konkrétního dítěte Informace o vhodné domácí přípravě dítěte na vyšetření a na následné dodržování léčebných postupů ze strany rodičů Nácvik používání kompenzačních pomůcek
		Zdravá výživa dítěte	Znalost zásad zdravé výživy a způsobů jejího podávání dítěti	Informace o vhodné výživě dítěte dle věku a zdravotního stavu, pomůckách a způsobech podávání stravy Nastavení stolovacích rituálů dítěte
Rodina ví, jak uplatňovat svá práva, jak předcházet riziku porušení svých práv a práv dítěte	Uplatňování práv a oprávněných zájmů rodiny a dítěte	Sociální zabezpečení	Využití sociálních dávek a jiných výhod	Základní poradenství (příspěvek při péči, ZTP/P, mobilita) Informace o nadacích a dárkách Pomoc při podávání žádostí, doprovod na úřady
		Ochrana práv rodičů a dítěte	Orientace v oblasti práv	Informace o možnostech při výběru vhodné zdravotní péče Informace o vzdělávacím systému Podpora domácí výchovy dítěte a zajištění jeho kontaktu s rodinou Podpora možnosti návratu rodičů (matky) do zaměstnání Ochrana před nežádoucími vlivy výchovy na vývoj dítěte